

2023-mut Aningaasaqarnermik ingerlatsineq pillugu nassuiaat (Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

Matumuuna Naalakkersuisut 2023-mut aningaasaqarnermik ingerlatsineq pillugu nassuiaat saqqummiuppaat.

Aningaasaqarnerput ataatsimut isigalugu patajaalluinnartuusoq Naalakkersuisut isumaqarput. Ukiuni kingullerni ajornartorsiornerit anigorluarsimavagut, ukiunilu aggersuni aamma ingerlalluarnissarput ilimanaateqarluarpoq. Taamaaliornissatsinnili maanna ukiunilu aggersuni siunnerfitsinnik ikorfartuisussanik aalajangiinnissatsinnik pisariaqartitsivoq.

Aningaasaqarnerput maanna suli ingerlalluarpoq. Suliffeqarneq qaffasippoq, suliffissarsiorneq appasippoq, akillu qaffakkiartornerisigit aningaasap nalingata appariartornera killeqarpoq. Aningaasaqarneq 2021-mi siuariarpoq, aningaasaqarnerullu siuariarnerata 2022-mi ingerlaannarpoq. Sanaartornermi suli suliassaqarluarnissaq ilimanaateqarpoq, takornariartitsinerlu coronap nalliusimanerani ukiut ajornakusoorfiit qaangiunneranni 2022-mi ingerlalluaqqilerpoq.

Attaveqaatinut aningaasaliinerit annertuut suliassaqartitsilluarput, mittarfiillu annertusarneqarnerat naammassippat, Nuup eqqaani Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfimmik allilerinikkut kiisalu Qasigiannugit Aasiaallu eqqaanni erngup nukinganik innaallagissiorfiliornikkut suliffissaqartitsinnassaaq. Aningaasarsiornerulli ingerlalluarnera aamma ilungersornartunik nassataqarnera maluginiarnarpoq. Suliffissaaleqisut ikinnerat sulisussaaleqinermik nassataqarpoq, suliassaqarluarnerlu sanaartukkat akiinik qaffassaaqataavoq, suliniutinillu allanik aallartitsinissamut tunngatillugu kinguarsaataasinnaalluni, nunatsinnimi naammassinnissinnaaneq maanna tamakkiisumik atoratsigu.

Aalisarneq inuussutissarsiutitsinni suli pingaarnersaavoq, nunattalu aningaasaqarnerani inuiaqatigiillu ingerlanneqarnerani pingaarnarpaajulluni. Taamaalilluni aalisakkanik tunisassiat nunatta 2022-mi avammut tunisaasa tamarmiusut 98 procenteraat. 2022-mi aalisakkanik tunisassiat avammut tunineqartut nalingi 5,8 mia. kr.-nut qaffapput, tamannalu 2021-mut sanilliullugu 1 mia. kr.-nik qaffariarneruvoq. Tamanna ilaatigut annertussutsit qaffariarnerisa malitsigaat, aalisakkalli akiisa qaffasinnerannik patsiseqarneruvoq.

Ataatsimulli isigalugu 2023 isumalluarnarpoq, naak ukioq manna aningaasaqarnitta annikinnerusumik siuariarnissaa ilimagineqaraluartoq. Pissutsit pingasut siunissami aningaasaqarnitsinnut sunniateqartussat siunissami eqqummaariffigisariaqarpavut. Siulleq

tassaavoq akit qaffakkiartornerisigit aningaasap nalingata appariartornera , aappaat tassaalluni suliffissaqartitsineq pingajuallu tassaalluni aaqqissuusseqqinnissamik pisariaqartitsineq.

Akit qaffakkiartornerisigit aningaasap nalingata appariartornera

Maannakkorpiaq nunat akimorlugit akit qaffakkiartornerisigit aningaasap nalingata appariartornera annertunerpaaffia qaangiussorinarpoq, nunarsuatsinnilu aningaasarsiornerup kinguariarnissaanut aarleqquteqarneq annikillivoq. Qujanartumik. Nunanili tamalaani akit qaffakkiartornerisigit aningaasap nalingata appariartornera suli annertuumik qaffakkiartorpoq, nunalli tamalaat akornanni akit qaffakkiartornerat qaqugu, qanoq sivilutigit sumik qanorlu annertutigit sumik nunatsinnut sunniutissanersut suli paasinarsinngilaq. Tamatumani pissutsit sunniuteqarfigisinnaanngisavut apequtaapput. Nunarsuarmi aningaaserivissuit ukiuni kingullerni akit qaffakkiartornerisigit aningaasap nalingata appariartorneranik killiliiniarlutik ernianik qaffaapput. Erniat qaffasissumiinnerat qanoq sivilutigit sumik attanneqassanersoq, qaffaqqinneqassanersulluunniit suli ilisimannilarput.

KNI-p uuliap akianik isumannaarisumik isumaqatigiissutaa 2023-p naanerani atorunnaassaaq. Isumaqatigiissut manna tikillugu uuliap benzinallu akiata appasinneranik qulakkeerinnippoq. Ulloq 1. januar 2024-mi atuutilersumik nutaamik isumaqatigiissuteqartoqarpat, naatsorsuutigisariaqarpoq uuliamik tunisassiat akiisa annertussusianik taaneqarsinnaanngikkaluartumik qaffannissaat.

Naalackersuisut pisarnermissut akit qaffakkiartornerat qanimut malinnaavigaat.

Suliffeqarneq

Suliffeqarnermut tunngatillugu 2022-mi suliffeqartut suli amerliartorput. Ukiuni arlalinngortuni suliffissaaleqineq nuna tamakkerlugu appariartortuarpoq.

Suliffissaaleqisut ikileriarnerat inuiaqatigiit ineriartorneranni pitsaasuvoq, peqatigisaanilli inuussutissarsiorfinni amerlasuuni annertuumik sulisussaaleqisoqarnera nassuerutigineqartariaqarpoq.

Pisortat suliffeqarfiini ilaatigut isumassiuinermi peqqinnissaqarfimmilu sulisussanik suliffeqaannartitsinissarlu annertuumik ajornakusussasoq, tassanimi utoqqaat illui, meeqqeriviit, ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit, kommunit ingerlatsivii immikkoortullu allat eqqugaapput.

Namminersorlutilli inuussutissarsiortuni ilinniarsimasut ilinniarsimanningsullu amigaatigineqarput. Sulisussaaleqinerlu taanna aningaasaqarnerup siuariartortuarnissaanut annertuumik aporfissiivoq.

Taamaammat isumalluutit suut pigineqareernerinut suullu pissarsiarineqarnissaanut tunngatillugu immikkoortumi nutaamik eqqarsarnissaq pisariaqartinneqarpoq. Naalackersuisut suliffeqarnermut periusissiaanni ilaatigut inuussuttut suliffissaaleqinerisa akiornissaat piginnaanngorsaanerlu nunaqavissut suliffeqarnermi annertunerpaamik atornerarannik qulakkeerinnittoq aallunneqarput. Peqatigisaanik ilinniartitaanermut immikkoortumi angusat pitsanngoriarnerat pingaarneruleriartorpoq. Tamanna minnerunngitsumik meeqqat atuarfiannut atuuppoq.

Nutaamilli aamma eqqarsartariaqarpugut. Suliffissartik pillugu nuunnissamik kissaateqartut periarfissinneqarnissaat qulakkeertariaqarparput. Suliffeqarneq suaassuseq aallaavigalugu agguarsimasoq akiortariaqarparput. Ullumikkut innuttaasut katitigaanerisa allanngoriartornerat pisortani arnat suliffiginerusaanni sulisussaaleqinermik malitseqarpoq. Taamaammat pisortat suliffeqarfiini angutit amerliartornissaat kissaatiginarpoq, tamannalu atorfinitsitsisarnermi periusissiasami ilanngullugu eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Tamakku saniatigut siunissami ingerlatsiviit ilaasa ullumikkut sulisussaaleqisut, nunarsuup immikkoortuisa ilaannit sulisussarsineqarsinnaanerisa isumaliutigineqarnissaa pisariaqarpoq.

Attassiinnarnissamut ineriartortitsinissamullu pilersaarutit aappaat

Nukinnik suliffeqarnermut sunniisunik allannguneq aaqqissusseqqinnissat pingaarutillit arlallit aallartittariaqartut ilaanni ataasiinnaavoq. Aaqqissusseqqinneq allannguinermik malitseqartarpoq. Allanngornerit ingerlaavartuupput, kissaatigigutsigit kissaatiginnikkutsigilluunniit. Politikikkut aaqqissusseqqinnerit uagut allanngornernut siunnerfiliinitsinnik qulakkeerinnittuusarput. Nunarsuup ukiuni makkunani annertuumik allanngoriartorfigisaani tamanna pingaaruteqarpoq. Nunarsuarmi naalackersuinikkut, aningaasaqarnikkut silaannaallu pissusaatigut.

Aaqqissusseqqinnerit qanoq suliarineqarnissaannik Naalackersuisut ersarinnerulersitsiumapput. Taamaammat Attassiinnarnissamut ineriartortitsinissamullu pilersaarut inuiaqatigiit inuiaqatigiillu aningaasarsiornerannik siunissamut qulakkeerinninnissamut pisariaqartunik aaqqissusseqqinnissanik ukiuni aggersuni ilimagisinnaasatsinnik ataatsimut nassuiaassisuusaaq. Pilersaarut ukioq manna kingusinnerusukkut saqqummiunneqassaaq, sulialli ilaat aallartinneqareerput.

Attassiinnarnissamut ineriartortitsinissamullu pilersaarut ilinniartitaanermik piginnaanngorsarnermillu ineriartornermik, aningaasaqarnerup suliffeqarnerullu siuariartornerunissaanik, pisortat ingerlatsiviannik nutarterinermik kiisalu isumaginninnermi, suliffeqarnermi, ineqarnermi akileraartarnermilu immikkoortumi nalimmassaanermik nutarterinermillu uukkataqarpoq.

Tamakkut tamarmik aningaasaqarnerup siunissami atugarissaarnissamik qulakkeerinnittussap attanneqarsinnaasumik ineriartornissaa kisiat qulakkeerniarlugu pinngilaq. Tamannali aamma naalagaaffimmit immikkoortunik nutaanik tigusinissamut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu periarfissiinissaq, ataatsimoortumillu tapiissutinik pinngitsuuisinnaannginnerup annikillisarinnissaa pillugu pipput.

Aningaasanut inatsisissamik suliaqarnermik kiisalu pisortat allaffissorneranik annikillisaanermik suliaqarnermut atatillugu, Naalackersuisut periusissianik iliuusissatullu pilersaarutininik maanna suliarineqartunik suliarineqartussanillu qulaajaapput. Suliassat amerlasoorpassuit pineqarput, taakkulu periusissiat iliuusissatullu pilersaarutit aallartinneqarneranni, pitsaaneruseq pingaarnersuinissamik ataqatigiissaarinissamillu pisariaqartitsisoqarnera ersersippaat. Suliartat pisortat suliarisaasa inuiaqatigiinnut innuttaasunullu eqqortuunerannik qulakkeerinninnissamut pikkorinnerulertariaqartugut Naalackersuisut isumaqarput. Iliuusissatut pilersaarusiortoqarnera namminermini nuannaarutissaanngilaq. Nuannaarneq pilersaarutit piviusunngortinneqarneranut inuiaqatigiinnullu nukittorsaasuuneranik takussutissaqalerneranut utaqqinneqartariaqarpoq.

Neriuppunga Inatsisartuni ilaasortat Aningaasaqarnermik ingerlatsineq pillugu nassuiaat tigulluassagaat, inimilu maani oqallinnissaq qilanaaraara.

Taama oqaaseqarlunga nalunaarutit Inatsisartunut oqaluuserisassanngortippara.